

ЖИТОМИРСЬКИЙ АГРОТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ ЕКОЛОГІЧНЕ ҐРУНТОЗНАВСТВО

Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство 0811 Crop and livestock production	
Спеціальність	201 Агрономія Agronomy	
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)	
Викладач	Цуман Наталія Василівна	
	Посада	Завідувачка кафедри «Агрономія та лісове господарство»
	Науковий ступінь	Кандидат сільськогосподарських наук
	Вчене звання	Доцент
	Контактний тел.:	096 29 45 155
	E-mail	innater-59@ukr.net
	Робоче місце	
Статус дисципліни	Вибіркова освітня компонента ОПП	
Час та місце проведення	відповідно до розкладу	
Кількість кредитів	4 кредити (120 год)	
Форма контролю	Залік	
Сторінка дисципліни в Інтернеті	Житомирський агротехнічний коледж - Освітній портал (zhatk.zt.ua)	

Пререквізити освітньої компоненти: фізіологія рослин, ґрунтознавство, землеробство, агрометеорологія.

Характеристика дисципліни

Призначення освітньої компоненти: майбутній фахівець повинен знати основи геології і мінералогії, походження та призначення агрономічних руд,

основні завдання ґрунтознавства для раціонального використання ґрунтів як основного засобу сільськогосподарського виробництва з метою раціонального використання ґрунтів, розширеного відтворення їх родючості, що забезпечить отримання високих стабільних врожаїв сільськогосподарських культур належної якості, збільшення валового виробництва продукції рослинництва і захист ґрунтів та навколишнього середовища.

Мета викладання освітньої компоненти: полягає у наданні майбутнім спеціалістам пізнати вчення про генезис ґрунтів, склад та властивості ґрунтів як екологічно вразливого середовища, класифікацію ґрунтів та їх поширення в ґрунтово-кліматичних зонах України, їх агровиробниче групування за виробничим призначенням, їх екологічні проблеми, особливості використання ґрунтів в умовах радіаційного забруднення, запобігання від ерозійного руйнування, особливостями хімічної меліорації, заходи запобігання екологічних помилок.

Відповідно до Освітньо-професійної програми підготовки бакалавра зі спеціальності 201 «Агрономія» здобувачі освіти повинні:

знати:

- історичні етапи розвитку ґрунтознавства та його основні завдання для розширеного відтворення родючості ґрунтів та збереження екологічного довкілля;
- фактори ґрунтоутворення та генезис ґрунтів різних типів по ґрунтово-кліматичних зонах України;
- фази ґрунту, рідку, тверду і газоподібну їх значення для забезпечення оптимального режиму с-г культур земними факторами;
- фізичні та фізико-механічні властивості ґрунтів, їх значення.
- класифікацію ґрунтів по ґрунтово-кліматичних зонах України, їх с-г використання та заходи підвищення їх родючості;

уміти:

- визначати гранулометричний склад ґрунту, фізичні та фізико-механічні властивості ґрунтів за агрофізичними, агрохімічними та агробіологічними показниками;
- визначати тип ґрунту, його будову, робити опис за морфологічними ознаками;
- оцінювати екологічний стан ґрунтів за їх моніторинговими польовими обстеженнями та показниками еколого-агрохімічних паспортів;
- розробити екологічні моделі родючості ґрунтів та збереження довкілля.

План вивчення навчальної дисципліни

№ з/п	Назва теми	Форма вивчення та кількість годин	Завдання до самостійної роботи студента (СРС)
1	Походження і будова Землі. Основи геології.	Лекції (2 год.) СРС (6 год.)	Історія розвитку геології її народно господарське значення.
2	Утворення і склад земної кори.	Лекційні 2 СРС (6 год.)	Ендогенні і екзогенні процеси, їх наслідки.
3	Ґрунтоутворювальні породи на території України, їх класифікація.	Лекції (2 год.) СРС (6 год.)	Походження та класифікація материнських порід.
4	Ґранулометричний склад ґрунту, класифікація ґрунтів за мінералогічним складом.	Лекції (2 год.) СРС (6 год.)	Походження мінеральної частини ґрунту її вплив
5	Визначення мінералогічного складу ґрунту.	Практичне заняття №1 (2 год.)	Захист практичної роботи
6	Органічна частина ґрунту її походження, заходи по її нагромадженню.	Лекція (2 год.) СРС (6 год.)	Заходи розширеного відтворення родючості ґрунтів.
7	Структура та загальні фізичні властивості ґрунту.	Лекції (2 год.) СРС (6 год.)	Агрономічне значення фізичних властивостей ґрунту.
8	Фізико-механічні властивості ґрунту.	Лекція (2 год.) СРС (6 год.)	Агрономічне значення фізико-механічних властивостей ґрунту.
9	Водні, повітряні та теплові властивості ґрунту.	Лекції (2 год.) СРС (6 год.)	Джерела та форми води в ґрунті.
10	Ґрунтові колоїди, вбирна здатність і реакція ґрунту.	Лекції (2 год.) СРС (6 год.)	Хімічна меліорація ґрунтів.
11	Повітряні і теплові властивості ґрунту.	Лекції (2 год.) СРС (6 год.)	Повітряний та тепловий режим ґрунту
12-13	Вивчення фізичних та фізико-механічних властивостей ґрунту.	Практичне заняття №2-3 (2 год.)	Захист практичної роботи
14	Ґрунти зони Полісся, їх походження класифікація.	Лекції (2 год.) СРС (4 год.)	Генезис ґрунтів зони Полісся

15-16	Вивчення та опис ґрунтів зони Полісся за морфологічним складом.	Практичне заняття №4-5 (2 год.)	Захист практичної роботи
17	Ґрунти зони Лісостепу, їх походження класифікація.	Лекції (2 год.) СРС (4 год.)	Генезис ґрунтів зони Лісостепу
18-19	Вивчення та опис ґрунтів зони Лісостепу за морфологічним складом.	Практичне заняття №6-7 (2 год.)	Захист практичної роботи
20	Ґрунти зони Степу, їх походження класифікація.	Лекції (2 год.) СРС (4 год.)	Генезис ґрунтів зони Степу.
21-22	Вивчення та опис ґрунтів зони Степу за морфологічним складом.	Практичне заняття №8-9 (2 год.)	Захист практичної роботи
23	Ґрунтові карти і агрохімічні картограми їх використання.	Лекції (2 год.) СРС (4 год.)	Польове та камеральне обстеження ґрунтів.
24	Моніторинг та бонітування ґрунтів зони Полісся та Лісостепу.	Лекції (2 год.) СРС (4 год.)	Еколого - агрохімічні паспорти полів їх зміст.

Каталог ресурсів:

1. Савчук О.І. Родючість ґрунту за органічної системи удобрення. Органічне виробництво і продовольча безпека. Житомир : Полісся, 2018.
2. Зубець В.М. Наукові основи агропромислового виробництва в зоні Полісся і західного регіону України. Київ : Аграрна наука, 2010. 944 с.
3. Єщенко В.О., Гудзь В.П., Опришко В.П. Загальне землеробство. Київ, 2015.
4. Гудзь В.П. Екологічні проблеми землеробства. Житомирський національний агроекологічний університет. 2010. 708 с.
5. Підручник Ґрунтознавство. / Д.Г. Тихоненко, М.О. Горін, М.І. Лактіонов та ін.; за ред. Д.Г. Тихоненка. К.: Вища освіта, 2015. 703 с.
6. Ґрунти України: властивості, генезис, менеджмент родючості : навч. посіб. / В.І. Купчик, В.В. Іваніна, Г.І. Нестеров; За ред. В.І. Купчика. К.: Кондор, 2017. 414 с.

Контроль знань. Планується проведення поточного контролю під час аудиторних занять, контроль якості виконання СРС; рубіжного контролю у формі захисту практичних робіт; підсумкова атестація у формі заліку.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Курс передбачає індивідуальну та групову роботу. Обов'язковість відвідування занять. Активна участь в обговоренні питань, попередня підготовка до лекцій та практичних занять. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Якщо здобувач освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультації викладача. Під час роботи над індивідуальними завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності.